Pamiętamy o ofiarach niemieckich mordów – Ciepielów, 6 grudnia 2022

W 80. rocznicę niemieckiej zbrodni na Polakach i Żydach w Starym Ciepielowie i Rekówce przedstawiciele IPN oddali hołd pomordowanym

Grób na miejscu masowych straceń w Górkach Ciepielowskich – 6 grudnia 2022. Fot. Michał Adamczyk (IPN)

Grób Kowalskich i Obuchiewiczów, zamordowanych 6 grudnia 1942. Fot. Michał Adamczyk (IPN)

Kwiaty złożone w hołdzie ofiarom niemieckich mordów – Ciepielów, 6 grudnia 2022. Fot. Michał Adamczyk (IPN)

Dokładnie 80. lat temu, 6 grudnia 1942, niemieccy żandarmi w Starym Ciepielowie otoczyli

domostwa należące do rodziny Kowalskich, Obuchiewiczów i Kosiorów. W domu tych ostatnich schwytali dwóch ukrywanych przez Polaków Żydów, których zamordowali. Po południu zaprowadzili Kosiorów do stodoły i rozstrzelali małżeństwo wraz z sześciorgiem dzieci w wieku od 6 do 18 lat, a następnie podpalili budynek. Ze stodoły udało się wydostać jednemu z synów Kosiorów, który później został złapany, rozstrzelany i wrzucony do palącego się budynku.

Po dokonaniu mordu niemieccy żandarmi zajęli się rodzinami Kowalskich i Obuchiewiczów. Obie rodziny zgromadzili w domu tych ostatnich i dokonali podobnej masakry. Niektóre z rannych dzieci specjalnie pozostawili niedobite, by spłonęły żywcem. Jedna z córek Kowalskich wydostała się z płonącego budynku, jednak po przebiegnięciu kilkunastu metrów zginęła od niemieckich kul. Oprócz czwórki dorosłych żandarmi zabili dziewięcioro dzieci w wieku od 7 miesięcy do 16 lat. Z rodziny Kowalskich ocalał jedynie syn Jan, który w tym czasie uczył się krawiectwa u jednego ze swoich krewnych.

To nie był jednak koniec zbrodniczych niemieckich działań tego dnia. W tym samym czasie niedaleko Starego Ciepielowa, w Rekówce, rozgrywała się kolejna tragedia. Niemcy wkroczyli do gospodarstwa Kosiorów i Skoczylasów, gdzie pojmali trójkę dorosłych i sześcioro dzieci w wieku od 2 do 12 lat oraz znaleźli ślady po ukrywaniu Żydów. Wszystkich uwięzionych rozstrzelali. Piotra Skoczylasa wraz z synem Józefem znaleźli poza gospodarstwem. Józefowi udało się uciec, jednak jego ojca zamordowali. Przy Piotrze przebywał również jego drugi syn, Jan, którego Niemcy nie rozpoznali i odpędzili. W gospodarstwie nie było także czternastoletniej Bronisławy Skoczylas.

W Starym Ciepielowie znajduje się masowy grób ofiar terroru niemieckiego, gdzie zostały przeniesione szczątki zamordowanych.

6 grudnia 1942 r. Niemcy zamordowali łącznie 33 osoby, w tym 20 dzieci i 2 ukrywanych Żydów. Najmłodsze z dzieci miało zaledwie 7 miesięcy. Po wojnie żaden ze sprawców tych mordów nie został pociągnięty do odpowiedzialności karnej.

Rodzina Kowalskich ze Starego Ciepielowa, zamordowana 6 grudnia 1942 r. za udzielanie pomocy Żydom (zdjęcie ze zbiorów IPN)

Wiecej na temat pomocy Żydom udzialenaej przez Polaków w czasie II wojny światowej można przeczytać w naszych publikacjach. Szczególnie polecamy:

- *Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939-1945. Tom 1: Dystrykt warszawski Generalnego Gubernatorstwa*
- *Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939-1945. Tom 2: Dystrykt krakowski Generalnego Gubernatorstwa*
- *Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939-1945. Tom 3: Dystrykt lubelski Generalnego Gubernatorstwa*
- *Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945. Tom 4: Dystrykt radomski Generalnego Gubernatorstwa*
- *Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939-1945. Tom 5: Dystrykt Galicja Generalnego Gubernatorstwa i Wołyń*
- *Represje za pomoc Żydom na okupowanych ziemiach polskich w czasie II wojny światowej*
- *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką – przegląd piśmiennictwa. Seria: Pomoc Żydom na ziemiach polskich podczas*

okupacji niemieckiej

- *Po tej stronie był również Człowiek. Mieszkańcy przedwojennego województwa śląskiego z pomocą Żydom w okresie II wojny światowej*
- *Bezludna wyspa, nora, grób. Wojenne kryjówki Żydów w okupowanej Polsce*